

Forslag til lov om ændring af lov om kommunale valg.

Af Dagmar Mørk Jensen (RV) m.fl.

(Fremsat 15/1 85. Første behandling 1/2 85. Betænkning 21/2 85. Anden behandling 26/2 85).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 120 stemmer.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 177:

Forslag til lov om ændring af lov om økonomisk samordning.

Af Niels Helveg Petersen (RV) m.fl.
(Fremsat 13/2 85).

Lovforslaget sattes til forhandling

Forhandling

Økonomiministeren (Anders Andersen):

Jeg kan principielt godt forstå tanken i det fremsatte forslag til ændring af lov om økonomisk samordning, men der vil efter min mening være mange uoverskuelige problemer i den praktiske håndtering af loven, hvis forslaget vedtages. Jeg skal kort pege ...

Formanden:

Må jeg bede om lidt mere ro i salen.

Økonomiministeren (Anders Andersen):

Jeg skal kort pege på et par af disse problemer. Det hedder sig, at medlemmer af formandskabet i det økonomiske råd skal være uafhængige af faglige og erhvervmæssige organisationer og interesser. Man kan spørge: hvordan skal uafhængighed opfattes?

Hvilke faglige og erhvervmæssige organisationer og interesser er omfattet af forslaget? Hvordan trækkes grænsen mellem fagøkonomiske interesser og den tilknytning, ændringsforslaget søger at modvirke?

Ud over disse problemer er det min fornemmelse, at de fleste personer, der kan tænkes at komme i betragtning til en post som vismand, vil være temmelig stærkt engageret i den samfundsøkonomiske debat, uanset om de er tilknyttet organisationer eller ej. Vil man skulle udelukke en fagøkonom, som har sympati f.eks. for et program eller dele af et program fremsat af fagbevægelsen eller af Arbejdsgiverforeningen fra at blive vismand? Efter min mening vil et engagement i den løbende diskussion af samfundsøkonomien være en fordel, hvis personen skal komme i betragtning til en post som vismand.

Ligeledes anser jeg det for noget positivt, hvis medlemmer af formandskabet i det økonomiske råd har indsigt i praktiske forhold i erhvervslivet.

Endelig vil jeg slet ikke udelukke, at det kan være svært at rekruttere tilstrækkeligt kvalificerede personer til formandskabet, hvis der stilles de meget strenge krav med hensyn til holdninger og samfundsopfattelser, som, tror jeg, let bliver resultatet, hvis forslaget vedtages.

Jeg må derfor afsluttende sige, at regeringen vil være meget betænkelig for det økonomiske råds fremtid, hvis det fremsatte forslag vedtages.

Ivar Nørgaard (S):

Siden man gennemførte loven om økonomisk samordning i 1952, er der myldret frem som paddehatte et utal af økonomiske prognoseafdelinger og -institutter her i landet. Snart sagt ethvert pengeinstitut, erhvervsorganisation, større firma eller faglig organisation har oprettet sådan en afdeling, og nogle har i spidsen for dem sat de såkaldte cheføkonomer.

Skal der derfor fortsat være mening i at have et økonomisk råd med et stort analyseinstitut, der koster samfundet mere end det økonomiske sekretariat, som er tilknyttet økonomiministeriet, så må det netop være, fordi dette institut er respekteret som uafhængigt, og fordi de folk, som sidder i spidsen for det, formandskabet, er respekterede

[Ivar Nørgaard]

som uafhængige personer. Det har da også hele tiden været tanken, det blev også fremhævet, da man oprettede rådet. Men dengang formulerede man uafhængigheden ved blot at sige konkret, at man ikke måtte være medlem af folketinget. Jeg og mit parti finder, at det er vigtigt yderligere at understrege denne uafhængighed, og da der ikke indtil i dag er kommet bedre forslag end det, der er fremsat her af de radikale, så kan vi tilslutte os, at man præciserer denne uafhængighed ved også at nævne, at formandskabet skal være uafhængigt af faglige og erhvervsmæssige organisationer og interesser.

Det er jo åbenbart, at absolut uafhængigt af politiske holdninger eller af synspunkter og interesser er der intet menneske der kan være. Men vi har jo her på det seneste set et eksempel på, at en vismand direkte er bestyrelsesmedlem i et af de største privatkapitalistiske foretagender her i landet, som ofte har aftaler og kontrakter med samfundet, og jeg vil nok mene, at dér kan det i hvert fald siges, at man er kommet over på den anden side af grænsen, hvis det bliver formuleret sådan, som de radikale foreslår. Så derfor vil jeg sige til økonomiministeren, at selv om der kan være problemer med at finde ud af, hvordan det forholder sig i grænsetilfælde, så er der også åbenbare tilfælde og situationer, hvor man må sige, at her falder det ind under bestemmelsen. Jeg tror, det ville være sundt, at vi fik nedfældet det i loven, og derfor vil vi gerne støtte forslaget fra det radikale venstre.

Gammelgaard (KF):

Vi finder det godt med et partipolitisk uafhængigt fagøkonomisk analyseorgan, som det økonomiske råd er. Det økonomiske råd blev oprettet i 1962. Baggrunden var, at man ønskede en samordning af de forskellige økonomiske interesser i landet. Jeg synes, at det er interessant at bemærke, at med oprettelsen af det økonomiske råd blev indkomstpoltikken fastslået som et afgørende led i den økonomiske politik; det vil jeg gerne understrege her i dag.

Det økonomiske råd repræsenterer jo mange forskellige interesser. Når vi ser på selve formandskabet – de tre økonomiske vismænd – så vil jeg gerne på mit partis vegne fremføre, at vi ikke finder, at der har væ-

ret grund til at sætte spørgsmålstegn ved uafhængigheden af det virke, som hidtil er blevet udført af de skiftende formandskaber.

Vi er ikke tilhængere af den ændring i loven, som det radikale venstre foreslår. Hvis man gennemfører den ændring, tror jeg, det bliver svært overhovedet at få udnævnt vismænd. At blive vismand kræver jo et tilstrækkeligt erfaringsgrundlag, det kræver en tilstrækkelig indsigt, det kræver et tilstrækkeligt engagement i den samfundsøkonomiske debat, og hvis man sætter de ord ind i loven, som det radikale venstre foreslår, så vil det i virkeligheden blive meget svært at finde fagøkonomer, som kan leve op hertil.

Ud over dette vil jeg fremhæve, at det, som det radikale venstre ønsker indføjet, er forholdsvis upræcist formuleret. Også økonomiministeren var inde på det. Hvordan skal uafhængighed egentlig opfattes? Hvad er det for faglige og erhvervsmæssige organisationer og interesser, som er omfattet af forslaget? Hvis man skal leve op til den usikkerhed i formuleringen, den brede formulering, så bliver det svært at finde kandidater til det økonomiske råds formandskab i fremtiden.

Derudover forstår vi ikke den holdning, som kommer frem i det radikale forslag, hvor man ligefrem mener, at det er noget negativt, hvis medlemmerne af formandskabet i det økonomiske råd har indsigt i praktiske forhold i erhvervslivet. Vi mener, at det er noget positivt.

Som sagt finder vi ikke, at der har været grund til i noget tilfælde at sætte spørgsmålstegn ved uafhængigheden af det økonomiske råds formandskabs virke, og vi finder ikke, at der er grundlag for at foretage den ændring i loven, som det radikale venstre foreslår.

Povl Brøndsted (V):

Da det økonomiske råd blev vedtaget oprettet her i folketinget i 1962, var det jo ud fra ønsket om at få et ekspertorgan, der sagligt, alsidigt og dybtgående kunne lægge de økonomiske problemstillinger frem, også til gavn for folketingets arbejde. Det er altså først og fremmest ekspertise, man spørger efter, når man udvælger de personer, der skal sidde i det økonomiske råds formandskab. Ekspertise betår af to ting: det er selvfølgelig for det første, at man er en dygtig

[Povl Brøndsted]

økonom, har den baggrund, der skal til rent teoretisk for at vurdere og overskue de økonomiske problemer. Til ekspertise hører også spørgsmålet om at have en erfaring, have berøringsflader dér, hvor det praktiske økonomiske liv leves. Der kan være noget farligt ved at have rådgivere, som udelukkende er rene skrivebordsteoretikere, og derfor kan det forslag, der er fremsat her, godt sætte nogle meget store spørgsmålstejn ved, om det fremover med dette forslags vedtagelse er muligt at leve op til netop kravet om den erfarne ekspertise på økonomiske områder.

Man må stille spørgsmålet, som også økonomiministeren har gjort det: kan der findes personer, der virkelig har mulighed og baggrund for at rådgive såvel ministre og regering som folketing, hvis det ikke er sådan, at de også kender forholdene dér, hvor den økonomiske hverdag leves? Umiddelbart kan man jo frygte, hvis vi snævrer det økonomiske råds formandskab ind til at blive et helt teoretisk organ, at det så ikke virkelig kan komme med ting, som betyder noget.

Vi må da heller ikke glemme, at udskiftningen af de tre personer, der udgør formandskabet, jo egentlig er sket i en ret hurtig takt. Derfor vil jeg næsten sige, at alsidigheden, sikringen af, at det ikke er specifikke interesser, der bliver varetaget af de personer, der sidder i det økonomiske råd, ligger nok i, at man sikrer, at hverken formand eller øvrige medlemmer af formandskabet sidder i for lange perioder ad gangen. Det vil give en alsidighed, hvis det er folk, der netop har tilknytning og erfaring på variable områder, der er med til at danne rådets formandskab. Derfor tror jeg da nok, at vi skal se meget på, hvilke konsekvenser et forslag af denne art vil have.

Det er også meget svært at analysere, hvor grænserne er, når der bliver sagt »uafhængige af faglige og erhvervs-mæssige organisationer og interesser«. Det er meget svært at sætte den nøjagtige grænse for, hvornår man overskrider en sådan bestemmelse. Jeg mener, vi i udvalget må tage en virkelig drøftelse af konsekvenserne og af tolkningen af den formulering, vi har dér. Det er venstres holdning, at vi ikke vil sige, at det er umuligt at leve med, men vil undersøge, om det er muligt at leve med.

Gert Petersen (SF):

Det økonomiske råd er jo en del af det etablerede samfund, det er ikke sådan de mest kætterske synspunkter, man hører fra det økonomiske råd eller dets formandskab. Det er markant, formandskabet, ved, at socialistiske økonomer aldrig har været repræsenteret i det. Men ikke desto mindre er, inden for den etablerede ramme, det økonomiske råd dog en uafhængig instans, uafhængig i forhold til regeringen. Jeg husker, hvordan forskellige ministre, gerne med ressource inden for økonomi eller finans, fra tid til anden i årenes løb har klaget over det økonomiske råd. Der var vist endda for en 7-8 år siden en økonomiminister, som talte om, at det burde nedlægges, for man havde jo regeringens økonomiske sekretariat, og hvad skulle man så med et specielt økonomisk råd.

I den situation mente jeg, og det mener jeg stadig væk, at det er værdifuldt at have det økonomiske råd som en uafhængig instans. Det økonomiske sekretariats beretninger og analyser skal jo forelægges ministeren, og de udsendes til syvende og sidst under ministerens ansvar, så selv med den bedste vilje hos de pågældende fagøkonomer må de finde sig i, at ministeren så at sige læser censur på det, de sender ud.

Det økonomiske råd skal ikke gå til en minister, skal ikke gå til nogen politisk myndighed for at udsende sine ting, og det mener jeg er en fordel. Det er en fordel, at vi har denne uafhængige instans ved siden af, uanset om man så er enig i deres analyser og konklusioner eller man ikke er det.

Men det er ejendommeligt nok, at der er blevet lagt så stor vægt på, at det økonomiske råd skulle være uafhængigt i forhold til regeringen og folketinget. Den eneste diskvalificerende ting i forbindelse med medlemskab af det økonomiske råd har hidtil været medlemskab af folketinget. Hvis man er medlem af folketinget, så kan man ikke også være medlem af det økonomiske råds formandskab, altså medlemskab af folketinget diskvalificerer. Og det skulle så sikre, eller angive i hvert fald, en uafhængighed i forhold til den politiske magt. Jeg ville også mene, at medlemskab af regeringen diskvalificerer, det ligger vel næsten i sagens natur; men man kan jo som bekendt godt være medlem af regeringen uden at være medlem af folketinget.

[Gert Petersen]

Men medlemskab af bestyrelsen i store erhvervsvirksomheder diskvalificerer åbenbart ikke, og det synes de fleste, eller de borgerlige ordførere, regeringspartierne ordførere, er helt i sin orden. Mens de finder det rigtigt, at medlemskab af folketing diskvalificerer, så mener de derimod, at medlemskab af bestyrelser i store erhvervsorganisationer er noget, man bare skal tage til efterretning; Det er der ikke noget diskvalificerende i. Ja men der kan da opstå ganske de samme interessekonflikter, som der kunne opstå, hvis den pågældende også var medlem af folketinget. Jeg vil holde på, at der i flere henseender kunne opstå endnu større interessekonflikter, for jeg tror egentlig nok, at nogle af disse erhvervsorganisationer og erhvervsforetagender under bestemte omstændigheder kan være stærkere pressionsgrupper, end folketinget kan være det.

Så vi støtter fra SFs side det forslag, der er lagt på bordet her fra det radikale venstre. Vi har selv tidligere i spørgetiden været inde på den konkrete sag omkring professor Thygesen, og det har som sagt, det er jeg enig med de radikale i, intet med hans hæderlighed og person at gøre. Det er selve det princip, at vi vil have, at dette organ skal være så uafhængigt som muligt, både af de partipolitiske interesser, som afspejles i folketinget, og også af de økonomiske interesser, der afspejles i erhvervslivet og i erhvervsorganisationer og andre organisationer.

Brusvang (CD):

Centrum-demokraterne anerkender intentionen i det fremsatte forslag, som jo sigter på, at der skal være den størst mulige respekt om formandskabet for det økonomiske råd. Jeg må imidlertid være enig med ministeren i de synspunkter, der er fremført fra ministerens side. Det er såre vigtigt, at de personer, der sidder der, er personer, der har en erhvervmæssig baggrund og en samfundsmæssig baggrund, som giver deres synspunkter vægt, og vi finder altså, at det forslag, der fra radikal side er fremsat, er formuleret for snævert, og at det i givet fald vil kunne hindre en fornuftig rekruttering.

Anne Grete Holmsgård (VS):

Jeg blev et øjeblik helt opløftet, da jeg hørte indledningen til hr. Ivar Nørgaards

indlæg heroppefra. Det lød noget i retning af: siden 1962 er det myldret frem med orakler fra alle mulige sider, og så tænkte jeg: dér har hr. Ivar Nørgaard sandelig fået fat i VS' indlæg fra sidste gang. Men desværre havde han glemt konklusionen, for konklusionen var nemlig, at netop på grund af dette hav af orakelmagere fra Privatbanken, fra Den Danske Bank osv., så var det måske henad de tider, hvor man simpelt hen skulle nedlægge vismandsinstitutionen, sådan som den ser ud i dag.

Ak ja, men små fremskridt er bedre end ingen fremskridt, og måske er vi næste gang kommet dertil, hvor vi begynder at få lidt flere stemmer for egentlig at nedlægge institutionen. Det synes jeg ville være det bedste, for der er jo ingen tvivl om, at denne institution, selv om vi måske kunne få den til at være lidt mindre regeringsrygklappende, end den har været, immervæk stadig vil være det. Om ikke andet så kan man se på det historisk, at de gange, hvor der har været lidt spræl i vismændene, er, når der har været et regeringsskifte; så har vismændene ikke rigtig nået at tilpasse sig, for der er jo en vis træghed i tilpasningsperioden, og så er der endelig kommet enorme diskussioner. Det skete jo f.eks. med skiftet fra den socialdemokratiske til den borgerlige regering; der var pludselig enorm diskussion for første gang i mange år om den almindelige rapport fra vismændene. Nu tænker jeg ikke på deres fagrappporter, hvor de har udtalt sig om kortere arbejdstid, eller den, som vi andre har sat dem i gang med at lave, om pengepolitik. Men så er der pludselig sket noget, men ak, så går der jo et halvt år, og så fungerer systemet igen, så er trægheden af vejen, og man har fået tilpasset sig.

Og den tilpasningsevne tror jeg det er meget svært at komme uden om, også selv om hr. Niels Helveg Petersen garanteret har de bedste intentioner med dette forslag om, at man skal være uafhængig af faglige og erhvervmæssige organisationer og interesser. Det er selvfølgelig et forsøg på at undgå en hr. Niels Thygesen og undgå den dér gentagelse af folk, der sidder i forskellige aktieselskabsbestyrelser, og andre, der har disse tætte tilknytninger. Men det er jo en gummiparagraf, og hvis jeg skal være lidt krakilsk, vil jeg sige, at når man skal være uafhængig af faglige erhvervmæssige organisationer og

[Anne Grete Holmsgård]

interesser, så er det jo altså nok svært at finde nogen i sidste ende. Jeg sad sådan og spekulerede lidt på det, og så kom jeg til at tænke på, at der er jo nogle enkeltpersoner i det her land, der altid står meget hårdnakket på, at de er uafhængige. Der var ikke så mange, men jeg kunne da komme i tanker om Elsa Gress, og så bagefter kunne jeg også komme i tanker om Leif Blædel, men de er jo helt åbenlyst ikke kvalificeret af andre årsager. Og så har man jo problemet igen.

Men så længe der er et flertal, der insisterer på at have denne institution, have denne legalisering af, at en såkaldt uafhængig institution giver nogle gode point til regeringen hvert halve år cirka, så synes jeg da, det er bedre at vedtage det her end ikke at vedtage noget. Og så vil jeg da håbe, at de radikale eller andre vil komme med nogle geniale udspil til, hvordan det rent faktisk kan få en eller anden effekt ud over de pæne hensigter.

Man må nok gå til selve indstillingsproceduren, for der er jo i virkeligheden det, der hedder selvsupplerende formandsvalg. Formandskabet indstiller selv, hvem der skal efterfølge dem, og derefter udpeger ministeren dem, der er blevet indstillet af formandskabet. Det er nogle demokratiformer, som jeg egentlig troede man havde efterladt på den anden side af århundredskiftet, men det har man altså ikke i dette tilfælde. Det var nok i virkeligheden på det plan, man skulle ind og diskutere: hvem er det egentlig, der skal komme med forslag til medlemmer af formandskabet for det økonomiske råd.

Ove Jensen (FP):

I stedet for at begynde at ændre i loven om økonomisk samordning ville det være meget bedre helt at nedlægge det økonomiske råd. Det er jo aldrig tidligere gået så galt med økonomien her i landet, som siden vi fik de økonomiske vismænd, og det må da være en god begrundelse for at afskedige dem hurtigst muligt.

Der er efterhånden ingen grænser for, hvad der findes af analyseinstitutter her i landet, og det vil ikke gøre den fjerneste forskel, om vi har ét mere eller mindre. Derfor vil jeg opfordre regeringen til at overveje, om ikke regeringen også efterhånden kan finde ud af, at denne ordning har overlevet sig

selv, så man kan få det økonomiske råd nedlagt.

Om selve lovforslaget, hvis ellers vi skal beholde det økonomiske råd, mener vi, at det er et dårligt forslag, det radikale venstre her har fremsat, og derfor vil vi afvise det.

Niels Helveg Petersen (RV):

Det økonomiske råd og dets formandskab har i de år, hvor det har eksisteret, fungeret godt, vel aldrig til perfektion, og man må vel nok sige, at en af de tanker og ideer, der lå bag det økonomiske råds formandskab og det økonomiske råd, ikke rigtig for alvor er slået igennem. Tanken var jo egentlig, at der på grundlag af oplæg fra formandskabet skulle finde omfattende og seriøse drøftelser sted med de erhvervsinteresser, der var repræsenteret i selve rådet. En sådan drøftelse finder jo også sted inden for rådets rammer, men man har ikke fornemmelsen af, i hvert fald ikke ofte, at denne debat i selve rådet bliver så væsentlig og så omfattende, som hensigten med lovgivningen nok egentlig var.

Til gengæld har formandskabets rapporter haft betydelig virkning i den offentlige debat om grundlæggende økonomiske problemer her i landet. Formandskabets virksomhed er jo dels, at man løbende udsender konjunkturbedømmelser, dels, at man tager væsentlige strukturproblemer i vores økonomi op, og i den række af særundersøgelser, som formandskabet har udført, findes der ganske overordentlig meget værdifuldt materiale til stimulering af diskussionen om økonomiske problemer og til formuleringen af den økonomiske politik.

Det økonomiske råds formandskabs virksomhed er ikke blevet overflødiggjort ved fremkomsten af de moderne prognosemagere, hvad enten de hedder Møller eller Nielsen eller Hansen eller Wendt. Disse nye cheføkonomer i pengeinstitutter og erhvervsorganisationer udfører meget nyttig virksomhed, synes jeg, også i den økonomiske debat og er jo undertiden endda temmelig kontroversielle, men det overflødiggjør ikke formandskabets virksomhed.

Grundtanken i lovgivningen omkring det økonomiske råd er jo den, at i selve rådet skal erhvervsinteresserne være repræsenterede, og det er de også i rig udstrækning. I selve formandskabet skal der så frembringes

[Niels Helveg Petersen]

nogle oplæg til debat. Det ligger i selve konstruktionen, at formandskabet skal være uafhængigt af de interesser, som formandskabet skal diskutere med i rådet, og som de skal rådgive, dvs. regering og folketing. Derfor har det også uden videre været klart, dengang man lavede loven, at medlemmer af formandskabet ikke kunne være medlemmer af folketinget; det var jo bl.a. folketinget, man skulle rådgive.

Man havde i 1962 under behandlingen af lovforslaget her i salen en diskussion mellem den konservative ordfører, hr. Poul Møller, og ministeren for området, hr. Kjeld Philip, og hr. Poul Møller harcelerede ved den lejlighed over, at man ikke havde kunnet finde på andet vedrørende uafhængigheden end at sige, at man i hvert fald ikke måtte være medlem af folketinget. Han harcelerede over det og sagde, at det jo altså var en meget tynd formulering af, skal vi sige habilitetsbestemmelsen. Det er jeg enig i. Det stod så hen til drøftelse i udvalget dengang, om man kunne finde på en anden formulering. En sådan dukkede ikke op af udvalgets arbejde, men der var klart lagt op til dengang, at det var noget, man i udvalget skulle beskæftige sig med. Man skulle prøve på at indkredse, om man kunne komme lidt længere i formuleringen af uafhængigheden end bare at sige, at medlemmerne af formandskabet ikke måtte være medlemmer af folketinget.

Hele tanken bag denne institution ses måske allerbedst af, at det, så vidt jeg er orienteret, gik på den måde, at da man skulle udnævne den første overvismand, hr. professor Carl Iversen, trak professor Carl Iversen sig ud af B&Ws bestyrelse. Der er ikke spor tvivl om, at tanken bag det økonomiske råds formandskab dengang var, at formandskabet skulle være uafhængigt af økonomiske interesser.

Jeg takker økonomiministeren for hans principielle venlighed over for grundtanken. I de efterfølgende betragtninger var der måske ikke så meget at have sympatien i, men ministeren fik det dog over sine tænders gærde, og det er jeg da glad for. Det er da altid noget.

Men jeg vil gerne i anledning af, hvad ministeren fremførte, sige, at den uafhængighed, som vi sigter imod at opnå, selvfølgelig er en økonomisk uafhængighed, altså en uafhængighed af økonomiske mellemværender

med faglige organisationer, erhvervsinteresser, og hvad det nu kan være, for det er da klart, som ministeren siger det, at vi da ikke kan have medlemmer af formandskabet, der er uafhængige af deres egne synspunkter, og som måske har sympati for et økonomisk-politisk program fremsat af bestemte partier eller erhvervsorganisationer eller sådan noget, selvfølgelig ikke. Tværtimod har vi da netop som medlemmer af formandskabet behov for mennesker, der er dybt engagerede i den politiske og samfundsmæssige debat, og deres politiske grundholdninger skal ikke eksamineres. Her kan man ikke stille noget uafhængighedskrav, det er i sig selv helt meningsløst.

Men man kan godt stille kravet om en økonomisk uafhængighed, og det er jo det, der er ment med lovforslaget, og hvis der tiltrænges præciseringer ved formuleringen her, er jeg meget villig til at lytte til, både hvad ministeren kan fremføre, og hvad man kan fremføre fra andre partiers side. Det kan da være, at vi kan finde en bedre formulering af uafhængigheden, der præciserer, at det er den økonomiske uafhængighed, der er tale om, og at vi på den måde lidt bedre kan indkredse hovedhensigten med forslaget, end vi har kunnet gøre det, da vi formulerede det. Det er jeg meget åben over for.

Det fremføres så, at det da er godt, at vismænd har indsigt i praktiske forhold. Ja, selvfølgelig. Det er der intet som helst problem i; tværtimod. Jeg synes da, det er udmærket, at der i formandskabet sidder personer med et intimt kendskab til et meget bredt spektrum af økonomiske og erhvervmæssige forhold i det danske samfund. Det er ikke det, der er diskussionen. Diskussionen er, at i det øjeblik de er medlemmer af et formandskab, må der ikke være økonomiske bånd imellem dem. Om de før eller siden beklæder den ene eller den anden stilling i vort samfundsliv, er ikke det, diskussionen drejer sig om. Det drejer sig om at fastslå den principielle uafhængighed i den funktionsperiode, hvor de er medlemmer af formandskabet.

Jeg kan godt se, at det kan rejse et bestemt problem. Det kan rejse et spørgsmål, om aflønningen af vismændene er rigtig. Ja men hvis prisen for at sikre vismændenes økonomiske uafhængighed er, at den aflønning, vismændene skal have, mens de beklæder jobbet, skal være lidt højere, end den er i

[Niels Helveg Petersen]

øjeblikket, så lad os diskutere det. Det mener jeg er en ringe pris at betale for at sikre formandskabets principielle uafhængighed. Gør man det, og går man ind i den tankegang, tror jeg heller ikke, at der vil blive problemer med rekrutteringen.

Jeg vil slutte med at sige tak til de ordførere, der har udtalt deres sympati for lovforslaget, og jeg håber, at vi i udvalget kan få en seriøs diskussion om udformningen af uafhængighedsbestemmelsen. Det ser vi frem til, og vi er som sagt meget åbne over for, om der kan findes bedre formuleringer for uafhængighedskravet end det, vi selv er nået frem til.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til det politisk-økonomiske udvalg. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 103:

Forslag til folketingsbeslutning om offentlig energiplanlægning uden atomkraft.

Af Lone Dybkjær (RV), Jytte Hilden (S), Margrete Auken (SF) og Tinning (VS).
(Fremsat 12/2 85).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Energiministeren (Enggaard):

Beslutningsforslaget fra det radikale venstre, socialdemokratiet, SF og VS træder i stedet for det radikale venstres beslutningsforslag om offentlig energiplanlægning uden atomkraft, nr. B 12, som blev behandlet her i tinget den 8. november 1984. Der er derfor næppe grund til her i dag at gå nærmere ind på realiteten i sagen. Den drøftelse har vi

haft, og når forslaget kommer frem i salen i dag, skyldes det jo, så vidt jeg kan se det, først og fremmest mere formelle hensyn.

Jeg skal derfor i det væsentlige begrænse mig til at henvise til de bemærkninger, jeg gjorde under førstebehandlingen af det tidligere forslag, og som er gengivet i Folketings-tidende 1984-85, sp. 1722 ff.

Om det nu foreliggende forslag skal jeg kort sige, at det i forhold til det tidligere har korthedens og det overskueliges fordele. Efter forslaget og bemærkningerne til det skal kernekraft med den viden og teknologi, der er til rådighed i dag, udgå af energiplanlægningen. Det er jo klar tale og til at forstå. Om det så også er det rigtige, man herved rammer, er straks en helt anden sag.

Som nævnt under førstebehandlingen af det tidligere forslag er det regeringens principielle opfattelse, at det ikke er hensigtsmæssigt at lægge sådanne bindinger på energiplanlægningen, at der ikke må tages hensyn til en energikilde, som måske på et senere tidspunkt kan vise sig at være fordelagtig. Jeg erindrer om, at de økonomiske fordele ved kernekraft, sådan som de også er blevet belyst igennem kul/kernekraft-redegørelsen, ikke generelt er blevet bestridt. Jeg erindrer også om de miljøfordele og forsyningssikkerhedsfordele, som efter regeringens opfattelse er forbundet med kernekraft.

Men når det er sagt, skal det også siges, at regeringen, såfremt forslaget vedtages, naturligvis vil sørge for dets efterlevelse, og heller ikke heri er der noget nyt i forhold til situationen i efteråret.

Jytte Hilden (S):

Dette beslutningsforslag er, som ministeren allerede har sagt, måske nærmest en formssag, men dog en anelse interessant, al den stund det er første gang, vi i folketinget har set et flertalsforslag, som kræver atomkraft ud af den offentlige energiplanlægning.

Der er sagt meget for og imod, og det vil der sikkert stadig kunne siges, og jeg skal ikke gentage nogle af de utallige ting, som er blevet sagt. Jeg skal blot sige, at socialdemokratiet i høj grad lægger vægt på selve forslaget og også i høj grad lægger vægt på de bemærkninger, der er anført, og jeg skal hæfte mig ved to ting.